

The Giants Who Shaped Modern Orthodoxy -10

HaRav Prof. Yizhak (Isadore) Twersky Zt"l

Rabbi Dr. Aaron Adler

1. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יג עמוד ב

אם על המלך טוב יכתב לאבדם ועשרת אלפים ככר כסף וגו' אמר ריש לקיש: גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתיד המן לשקול שקלים על ישראל, לפיכך הקדים שקליהן לשקליו. והיינו דתנן: באחד באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים.

2. רש"י מסכת מגילה דף יג עמוד ב

משמיעין - בית דין מכריזין שיביאו שקלים למקדש.

3. ר' שלמה אלקבץ, ספר מנות הלוי, עמ' 220 ועמ' 379

(אסתר ג:ח) "...מפוזר ומפורד..." כי פירודי בני ישראל זה מזה על ידי שנאת חנם רב הוא. (אסתר ט:יט) "...ומשלוח מנות איש לרעהו" כמו שהיה ענינם כאיש אחד להיקהל כל אחד עם חברו...

4. אלשיך פרשת כי תשא

והנה על דבר שיעור מחצית השקל ולא שקל שלם...בשם ה"ר שלמה בן אלקבץ ז"ל שמעתי שהוא להורות את בני ישראל יחס אחדותם, בל יעלה על לב איש מהם שהוא נפרד מחברו, כי אם כאלו כל אחד חצי, ובהתחברו עם כל אחד ואחד מישראל נעשה אחד שלם. על כן כל אחד יביא מחצית.

5. משנה מסכת שקלים פרק א משנה א

באחד באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים...

6. שמואל א פרק טו פסוק ד

וישמע שאול את העם ויפקדם בטלאים מאתים אלף רגלי ועשרת אלפים אתאיש יהודה:

7. רד"ק שמואל א פרק טו פסוק ד

(ד) וישמע - כמו ויאסף וכן תרגם יונתן וכנש כלומר אספם שיהיו נשמעים אליו ללכת למלחמה או פי' אספם על ידי כרוז משמע וכן במשנה באדר משמיעים על השקלים פירוש מכריזין:

8. תלמוד בבלי מסכת שבת דף פח עמוד א

ויתיצבו בתחתית ההר, אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם. אמר רב אחא בר יעקב: מכאן מודעא רבה לאורייתא. אמר רבא: אף על פי כן, הדור קבלוה בימי אחשורוש. דכתיב קימו וקבלו היהודים, קיימו מה שקיבלו כבר.

9. שמות פרשת יתרו פרק יט פסוק ב

ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחננו במדבר ויחרשם ישראל נגד ה'הר:

10. רש"י שמות פרשת יתרו פרק יט פסוק ב

ויחן שם ישראל - כאיש אחד בלב אחד, אבל שאר כל החניות בתרעומת ובמחלוקת:

11. שר"ת שרידי אש חלק א סימן סא עמוד קעב

ועוד נ"ל, שמשלוח מנות היא להרבות שלום ואהבה וריעות, כמו שכתב החת"ס באו"ח סי' קצ"ו. והנה אף שבכל המצות גדול המצווה ועושה ומברכין וציונו - במשלוח מנות טוב שיתן מרצונו החפשי, מתוך רגש של אהבה לאחיו העברי, ואם הוא נותן רק עפ"י צווי הוא מפחית מידת האהבה. וכן הדין בצדקה, שאם הוא נותן מתוך רחמנות או מתוך אהבת ישראל טוב יותר ממי שנותן מתוך צווי וכפיה....
ועוד נ"ל לחדש, שמשלוח מנות היא באמת מצוה תמידית בכל השנה, ורק בפורים נצטוינו לקיים בפועל מצוה זו כדי שנזכור בכל השנה, כדרך שאנו קורים פ' זכור, כדי שנזכור כל השנה. וידוע מה שכתב באו"ז, שמצוה שהיא תמידית ואין לה הפסק אין מברכין עליה.

